

Sygn. akt IV KK 214/19

POSTANOWIENIE

Dnia 27 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Malarski

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 27 maja 2020 r.,

sprawy **M. C.**

skazanego z art. 222 § 1 k.k. i in.,

z powodu kasacji wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego

od postanowienia Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 20 lutego 2019 r., sygn. akt II AKzw (...),

utrzymującego w mocy postanowienie Sądu Okręgowego w G.

z dnia 27 grudnia 2018 r., sygn. akt VII Kow (...),

p o s t a n o w i ł:

uchylić postanowienia Sądów obu instancji i umorzyć postępowanie wykonawcze w przedmiocie wydania zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w G., postanowieniem z 27 grudnia 2018 r., na podstawie art. 43 la § 1 i § 3k.k.w., udzielił skazanemu M. C. zezwolenia na odbycie w systemie dozoru elektronicznego (dalej : SDE) reszty kary z 8 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z 9 stycznia 2014 r. Sąd Apelacyjny w (...) – po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2019 r. zażalenia Prokuratora Okręgowego w G., który stawiając zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, był zdania, że stopień

demoralizacji skazanego przemawia za potrzebą osadzenia go w zakładzie karnym – utrzymywał w mocy pierwszoinstancyjne postanowienie.

Kasację od prawomocnego postanowienia Sądu odwoławczego złożył w dniu 5 kwietnia 2019r. na niekorzyść skazanego Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny. Zarzucił w niej rażące i mające istotny wpływ na treść postanowienia naruszenie art. 440 k.p.k. w zw. z art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k.w. polegające na tym, że Sąd odwoławczy, rozpoznając zażalenie na niekorzyść skazanego, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów, nie przekroczył z urzędu granic środka zaskarżenia i utrzymał w mocy rażąco niesprawiedliwe orzeczenie, wydane z rażącą obrazą art. 43 la § 6 k.k.w w zw. z art. 43 la § 1 pkt 1 k.k.w. w sytuacji, gdy w chwili orzekania wymierzone były wobec M. C. dwie niepodlegające łączeniu kary po 8 miesięcy pozbawienia wolności, które odbywał on kolejno, a ich suma przekraczała dopuszczalny przez ustawę wymiar roku. W konsekwencji skarżący wniósł o uchylenie postanowień Sądów obu instancji i umorzenie postępowania w przedmiocie wydania zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w SDE.

Sąd Najwyższy, zważył co następuje.

Kasacja okazała się zasadna w stopniu oczywistym. Tytułem wprowadzenia warto zasygnalizować, że podniesienie przez skarżącego zarzutu naruszenia art. 440 k.p.k. było dopuszczalne, ponieważ przepis ten został powiązany z konkretnym uchybieniem, odnoszącym się do zaskarżanego postanowienia, którego nieuwzględnienie z urzędu spowodowało rażącą niesprawiedliwość orzeczenia Sądu pierwszej instancji (zob. postanow. SN z 4 kwietnia 2018 r., V KK 30/18).

Cały problem wyłonił się na tle odwołania przez Sąd Okręgowy w G. w dniu 14 grudnia 2017 r. warunkowego przedterminowego zwolnienia udzielonego M. C. i zarządzenia wykonania wobec niego reszty nieodbytej kary z 8 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z 9 stycznia 2014 r. (VI K (...)). Wykonywanie tej kary skazany rozpoczął od 9 grudnia 2018 r., bowiem w tym dniu zakończył odbywanie kary 8 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z 9 października 2017 r. (VI K (...)). Procedowanie w kwestii zastosowaniu SDE miało miejsce, gdy skazany odbył już karę z wyroku o sygn. akt VI K

(...). Obie kary były wykonywane po kolei, nie podlegały łączeniu, a ich suma wynosiła rok i 4 miesiące pozbawienia wolności.

Jawiło się zatem pytanie o sposób rozumienia znaczenia art. 43 la § 6 k.k.w., według którego przepisy określające warunki zezwolenia na dozór elektroniczny, przewidziane w § 1 – 5, stosuje się odpowiednio do skazanego, któremu wymierzono dwie lub więcej niepodlegających łączeniu kar pozbawienia wolności, które skazany ma odbyć kolejno, nieprzekraczających w sumie roku. Reguły wykładni językowej wskazują, że w komentowanym przepisie chodzi o sumę kar orzeczonych, a nie o wymiar kary pozostałej do odbycia, przy czym suma tych kar nie może przekraczać roku. Ustawodawca wyraźnie zaznaczył, że ową sumę kar stanowią kary wymierzone, a nie okres kary pozostałej do wykonania. Nie ulega wątpliwości, że w art. 43 la § 1 i § 6 k.k.w. w jednakowy sposób unormowano warunki stosowania SDE wobec skazanych, którym wymierzono tylko jedną karę nieprzekraczającą roku, jak i wobec tych skazanych, którym wymierzono dwie lub więcej niepodlegających łączeniu kar pozbawienia wolności, o ile ich suma nie przekracza roku.

Przedstawiane rozważania, których istotnym uzupełnieniem była wszechstronna i wyczerpująca argumentacja wyłożona w motywacyjnej części kasacji (jej powtarzanie byłoby nie tylko zbyteczne, a więc i w jakimś sensie nieracjonalne, ale pozostawałoby również w opozycji do nakazu zwięzłości uzasadnień sądowych, o której mowa w art. 424 § 1 k.p.k. i która ma odpowiednie zastosowanie także – po myśli art. 458 § k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k. – w postępowaniu kasacyjnym), pozwoliły na wyrażenie następującego zapatrywania : **Przewidziane w art. 43 la § 6 k.k.w. rozwiązanie odnosi się do skazanego, któremu wymierzono dwie lub więcej niepodlegających łączeniu kar pozbawienia wolności nieprzekraczających w sumie roku, które należy traktować jako całość, a nie o wymiar kar (lub kary) pozostałych do odbycia w czasie orzekania w przedmiocie udzielenia zezwolenia na dozór elektroniczny.**

W tym stanie rzeczy – wobec zaistnienia wskazanego przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego rażącego i mającego istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia naruszenia prawa (art. 523 § 1k.p.k.) – postulat kasacyjny uchylenia zaskarżonego postanowienia i utrzymanego nim w mocy

pierwszoinstancyjnego orzeczenia oraz umorzenia incydentalnego postępowania w przedmiocie wydania zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w SDE zasługiwał na pełną aprobatę; stąd właśnie rozpoznanie sprawy nastąpiło w trybie określonym w art. 535 § 5 k.p.k.